

ogsaa kunne se Embedsmænd, som have ganske overordentlig liden Interesse for denne Byraadsgerning, for hvilken de heller ikke have Forudsætningerne, ja, man har endogsaa fornylig set, at en Borgmester begyndte sin Tiltrædelsestale med at sige, at han vilde meddele de ærede Byraadsmedlemmer, at han agtede aldrig at stemme i nogen som helst Sag, de maatte for ham gøre, som de vilde, og skulde ikke bryde sig om ham. Paa den anden Side kan jeg se, at det særlig i de mindre Byer vil kunne volde Vanskeligheder straks at finde den rette Mand, men heller ikke i de større Byer vil det altid være let. I det andet Ting har den Tanke været fremme: for de store Købstæders Vedkommende, dem, hvor man nu har de indenrigsministerielle Borgmestre, at danne en Slags Magistrat. Der har, saa vidt jeg ved, ogsaa paa Købstadforeningens Møde været fremsat Tanken om, at man i de mindre Byer skulde lade Byraadsmedlemmerne for Fremtiden vælges i to Gange, en større Del og en mindre Del, og saaledes, at Vælgerne ved deres Valg selv kom til at udpege Formanden, men det har ikke ført til noget positivt Forslag, i alt Fald ikke for den sidste Tankes Vedkommende, og Forslaget i den første Retning blev taget tilbage. Det kunde dog vistnok være Umagen værd at drøfte disse Tanker ved den forestaaende Udvalgsbehandling. Imidlertid vil jeg gøre opmærksom paa, at de Steder, hvor man i Byraadene nærer Ønsker i den Retning, tillades det jo i Kommunalloven af 26. Maj 1868, idet der siges, at de Byer, som ville, kunne meget godt vælge borgerlige Raadsmænd. Hvis man skulde mene, at den nyvalgte Raadsformand i hvert Fald til en Begyndelse vil have lidt svært ved at overkomme det altsammen — og der kan jo blive meget —, har man altsaa allerede i den nu bestaaende Lov en Anvisning paa at hjælpe ham, saaledes at nogle af de mange Forretninger, som nok kunde trykke ham, kunne blive lagte paa andre Skuldre og altsaa derved gaa lettere fra Haanden. Ogsaa dette mener jeg kunde overvejes, og kan man ikke komme til andet Resultat, staar den Udvej i alt Fald Byraadet aaben.

Naar man fra Købstadforeningens Side har fremsendt et Andragende til Rigsdagen med Hensyn til Spørgsmaalet om Amtmandstilsynet, vil jeg sige, at jeg ønsker ikke at gaa med til nogen Forandring i den Affattelse, Lovforslaget paa dette Punkt har faaet i Folketinget. Jeg tror, at Amtmanden, der er paa Stedet, hvor Tampen

brænder, i ganske anderledes Grad har Føling med Personer og Forhold, end man i Indenrigsministeriet kan have. Det bliver efter min Mening for meget at lægge paa Ministeren eller rettere sagt paa hans Embedsmænd, at de skulde følge i den Grad med i alt, hvad der sker i Byraadene, at de skulde kunne skride ind. Det maa jo erindres, at hvis Amtmanden skrider ind, er det en rent midlertidig Foranstaltning, idet der er Rekurs til Ministeriet, for hvilket Afgørelsen saa vil komme til at foreligge. Det er meget muligt, at naar Amtmanden har denne Pligt, vil der ligesom hidtil mellem Borgmesteren og Medlemmerne have fundet Forhandlinger Sted, og der vil ogsaa kunne finde Forhandlinger Sted mellem Amtmanden og Byraadene, hvis han mener, der er Grund dertil.

Der er af de ærede foregaaende Talere talt om det Vederlag, som Raadsformanden, som jeg gerne vilde kalde ham i Stedet for Borgmesteren — det har mere Klang, det lyder lidt festligere end Byraadsformand —, skulde have. Ja, det er et overordentlig vanskeligt Spørgsmaal. Der staar i Forslaget, at der kan tillægges Formanden et Vederlag, det vil altsaa komme til at afhænge af, hvad man vil i de enkelte Byraad. Men det, som er et stort Vederlag for den ene, er et ringe Vederlag for den anden. For den dygtige Mand, som sidder i en stor Virksomhed, vil det Vederlag, der for en Mand i en mindre Virksomhed og maaske med megen Tid til sin Raadighed er betydeligt, være meget ringe, saaledes at han vil foretrække intet Vederlag at faa. Paa den anden Side maa det meget vel kunne tænkes, at der kommer til at paahvile en Byraadsformand nogle Repræsentationsudgifter, som han ikke ret vel kan undslaa sig for, men i saa Fald er Ordet Vederlag vel ikke netop den rette Betegnelse, saa var det vel rimeligere, at der var et Beløb til hans Raadighed, som han kunde anvende, som han vilde.

Ogsaa dette beder jeg overvejet, naar Sagen kommer til Udvalg, men jeg skal slutte med at anbefale Lovforslaget, idet jeg haaber, at det i denne Samling kan blive ført til en tilfredsstillende Løsning.

Harald Jensen: Nærværende Lovforslag er jo enstemmigt vedtaget i Folketinget, ogsaa mine Partifæller have stemt for det, og som Følge deraf vil det være muligt for vor Gruppe i Landstinget at stemme for det, som det foreligger. Men jeg kan dog ikke tilbageholde nogle Bemærkninger om den Form, som dette Forslag har faaet